

Socialdepartementet

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

Uppdrag att genomföra ett program för att öka kunskapen om och förändra attityder till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning samt uppdrag att utbetala medel

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) i uppdrag att, i nära samarbete med Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), genomföra ett riksomfattande program under åren 2012–2014 i syfte att öka kunskapen om och förändra attityder till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning.

Handisam får använda 18 000 000 kronor för genomförandet av detta uppdrag under 2012. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet, engångsvis efter rekvisition, från anslaget 1:8 2012 Bidrag till psykiatri, anslagsposten 3 Till Kammarkollegiets disposition, utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg. Rekvisitionen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har. Medel som inte har utnyttjats ska redovisas och återbetalas till Kammarkollegiet senast den 15 februari 2013.

Handisam ska lämna lägesrapporter om hur genomförandet fortskrider till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 november 2012 och senast den 1 november 2013. En mer omfattande rapport, med en effektutvärdering av insatserna under hela perioden 2012–2014, ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 oktober 2014.

Närmare om uppdraget

Uppdraget är en fortsättning på och vidareutveckling av de insatser som påbörjades hösten 2009 och som bedrivits av Handisam under namnet Hjärnkoll. Regeringen vill särskilt betona vikten av att insatserna integreras i ordinarie strukturer och att samverkan utvecklas med andra aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Uppdraget ska genomföras enligt den inriktning som Handisam presenterat i den strategi som myndigheten på regeringens uppdrag har utarbetat.

Programmets huvudaktiviteter indelas enligt strategin i fem delområden; utbildning/kontaktpåverkan, mediekampanj, mobilisering, arbetsliv och samarbeten. Insatserna inom dessa områden, som delvis går in i varandra, utgör programmets huvudsakliga strategier för att uppfylla projektets mål.

En viktig del i Hjärnkoll har varit att engagera människor som har egen erfarenhet av psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning som s.k. ambassadörer. I strategin betonas vikten av att fortsätta arbetet med att bygga ut detta ambassadörsnätverk. För att ambassadörerna framgångsrikt ska nå ut med sitt arbete krävs samarbete med flera olika aktörer lokalt, regionalt och nationellt.

Enligt strategin ska nya s.k. kampanjlän identifieras där extra fokus läggs på att stödja lokala aktiviteter. Dessa län väljs ut utifrån deras förutsättningar att få till stånd stabila regionala strukturer som gör att det kan utvecklas ett regionalt och lokalt arbete.

Insatserna inom arbetslivet kommer att förstärkas under perioden. Målet enligt strategin är att öka arbetsgivares kunskap om psykisk ohälsa och om hur man kan främja den psykiska hälsan på arbetsplatsen. Detta ska bland annat ske genom att ett konkret och tillgängligt stöd till chefer utvecklas om hur frågor om psykisk ohälsa kan hanteras. Regeringen ser positivt på att särskilda insatser ska göras inom arbetslivet och anser att Handisam, inom ramen för genomförandet av denna strategi, bör överväga möjligheten att göra ytterligare insatser på detta område. Ökad kunskap om och förändrade attityder till psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning är en viktig förutsättning för att kunna utveckla ett arbetsliv som är tillgängligt för alla.

Handisam ska, i för respektive myndighet eller aktör relevanta delar, samråda med Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Försäkringskassan, Hjälpmedelsinstitutet, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Sveriges Kommuner och Landsting samt andra lämpliga aktörer, som t.ex. arbetsmarknadens parter.

Det är av stor vikt att satsningen löpande följs upp och utvärderas på ett sätt som möjliggör en samlad bedömning av insatserna under hela perioden 2012–2014. Handisam har i strategin redovisat en plan för detta arbete. Regeringen betonar vikten av att detta genomförs på ett sätt som både visar på de direkta effekterna av insatserna och främjar en integrering av programmet i ordinarie strukturer.

Ärendet

Regeringen beslutade den 19 februari 2009 att ge Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) i uppdrag att, i nära samarbete med Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), utforma och driva ett

riksomfattande program för att öka kunskapen om och förändra attityder till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning (dnr S2006/9394/FS). Handisam har, under projektnamnet Hjärnkoll, bedrivit arbete i detta syfte, bland annat riktade utbildningsinsatser och informationsspridning genom de s.k. ambassadörerna. De undersökningar som genomförts inom ramen för denna inledande satsning visar på mätbara positiva effekter.

Den 29 september 2011 beslutade regeringen att ge Handisam i uppdrag att utarbeta en strategi för fortsatta insatser 2012–2014 inom ramen för detta program. Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Socialdepartementet) den 1 december 2011.

Uppdraget ges inom ramen för regeringens satsning på psykiatri och psykisk hälsa. Under perioden 2012–2014 avsätts totalt cirka 900 000 000 kronor per år för att förbättra och samordna insatserna för att främja psykisk hälsa och effektivt möta och behandla psykisk ohälsa och psykisk sjukdom.

Regeringen avser att avsätta högst 18 500 000 kronor 2013 och högst 19 500 000 kronor 2014 för genomförandet av detta uppdrag. Medlen under 2013 och 2014 utbetalas i den mån riksdagen beviljar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Bengt Rönngren

Likalydande till
Handisam

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/Ba
Socialutskottet
Arbetsförmedlingen
Arbetsmiljöverket
Försäkringskassan
Socialstyrelsen
Statens folkhälsoinstitut
Statens institutionsstyrelse
Sveriges Kommuner och Landsting
Handikappförbunden
Hjälpmedelsinstitutet
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa